

Panevėžio miesto savivaldybės gyventojų, laukiančių dantų protezavimo, kompensuojamo iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto, eilė yra ilga, palyginti su kituose miestuose esančiomis eilėmis. Dantų protezavimo paslaugų teikimo ir išlaidų kompensavimo iš PSDF biudžeto tvarkos aprašo pakeitimai, kuriais įvesti tam tikri apribojimai nuo 2016 m. lapkričio 1 d., gali turėti įtakos eilės trumpėjimui, tačiau ilgos eilės problemos tikrai neišspręs.

Siekiant rasti būdą, kaip trumpinti šią eilę, Panevėžio teritorinėje ligonių kasoje (Panevėžio TLK) organizuotas susitikimas su Panevėžio miesto savivaldybės atstovais. Svečiams pristatyta panevėžiečių, laukiančių dantų protezavimo, 2014–2016 m. eilės analizė, įvardytos eilės susidarymo priežastys, numatyti galimi sprendimai jai mažinti. Analizę atliko Panevėžio TLK direktoriaus įsakymu sudaryta darbo grupė, į kurią buvo įtraukti Panevėžio miesto poliklinikos Odontologijos skyriaus, UAB „Panevėžio odontologai“ ir Panevėžio TLK atstovai.

Aptarti situacijos į ligonių kasą atvyko Panevėžio miesto savivaldybės mero pavaduotojas Petras Luomanas, Socialinių reikalų skyriaus Sveikatos poskyrio vedėjas Mindaugas Burba, VšĮ Panevėžio odontologijos poliklinikos direktorius Karolis Valantinas.

Laukiančiųjų protezavimo daugėjo

Kaip teigia darbo grupės pirmininkė, Panevėžio TLK Administravimo skyriaus vedėja Asta Levickienė, nuo 2014 iki 2016 metų kiekvienais metais visoje Panevėžio TLK veiklos zonoje bendrai didėjo laukiančiųjų dantų protezavimo asmenų skaičius – nuo 27441 asmens 2014 m. sausio 1 d. iki 34615 asmenų 2016 m. gruodžio 31 d.

Panevėžio miesto savivaldybėje laukiančiųjų dantų protezavimo eilė, pasak A. Levickienės, nuo jos perėmimo iš Savivaldybės buvo išskirtinai ilga, palyginti su kitų savivaldybių eilėmis. Panevėžio TLK 2005 m. perėmė 2402 asmenų, laukiančių eilės protezuoti dantis, sąrašą. 2016 m. pabaigoje šioje eilėje buvo 10546 asmenys. Per 2014 m. dantų protezavimo paslaugą gavo 681 Panevėžio miesto savivaldybės gyventojas, 2015 m. – 818, 2016 – 936. Jei niekas nesikeistų, šiandien į Panevėžio miesto savivaldybės dantų protezavimo sąrašą įrašytas asmuo paslaugos lauktų apie 12,5 metų.

Pensinio amžiaus asmenų daugėjo

Darbo grupės vadovė informavo, kad, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis, Panevėžio mieste pensinio amžiaus gyventojų skaičius 1000-iui gyventojų ir neįgalių asmenų, vyresnių kaip 18 metų, 1000-iui gyventojų skaičius, palyginti su kitais didžiaisiais

Lietuvos miestais, yra didžiausias (pvz., Panevėžyje pernai 1000-iui gyventojų teko 242 pensininkai ir 85 negalią turintys asmenys, Vilniuje – 191 pensininkas ir 50 neįgaliųjų). Tai reiškia, kad Panevėžyje yra didesnis potencialių dantų protezavimo paslaugų gavėjų skaičius. Lietuvos statistikos departamento pateikiami duomenys rodo, kad gyventojų skaičius yra gerokai mažesnis už gyventojų, prirašytų prie gydymo įstaigų, skaičių šalies didmiesčiuose, o tai didina atotrūkį tarp TLK gaunamų lėšų dantis protezuoti (pagal prirašytų gyventojų skaičių) ir potencialiai galimų dantų protezavimo paslaugų gavėjų (realaus gyventojų skaičiaus).

Darbo grupės narė, Gyventojų aptarnavimo skyriaus vedėja Sigita Paulauskienė informavo, kad 2016 m. pabaigoje pakeitus dantų protezavimo paslaugų teikimo ir išlaidų kompensavimo tvarką, pastebėta, kad per pirmą 2017 m. ketvirtį Panevėžio mieste dantis protezuoti 50-čia vaikų mažiau nei 2016 m. I ketvirtį. Be to, išanalizuota, kad ne visi pateikia reikiamas odontologų konsiliumo išvadas, per 10 metų iš eilės išbraukta beveik 4 tūkst. asmenų, dėl ko eilė galėjo būti trumpesnė 3-4 metais.

Paaiškinus, kad iš eilės dažnai išbraukiami tie asmenys, kurie į ją įsirašo be reikalo, nes paslaugos, atėjus eilei, jiems vis dar nereikia, vicemeras P. Luomanas pažymėjo, kad odontologai turi atsakingiau išduoti pažymas dėl paslaugos reikiamumo. Prasidėjus diskusijai, kalbėta apie poreikį prašyti visuomenės sveikatos biuro atlikti vaikų dantų būklės analizę pagal miestus; Panevėžio miesto savivaldybei keisti lėšų dantis protezuoti skyrimo būdą; pensininkų nemokumo problemą ir kt.

Siūlo keisti lėšų skyrimo tvarką

Po susitikimo Panevėžio TLK išsiuntė raštą Valstybinei ligonių kasai prie Sveikatos apsaugos ministerijos su siūlymu keisti lėšų, skirtų dantis protezuoti, skirstymo TLK tvarką, t. y. lėšas skirti ne pagal bendrą prie pirminių asmens sveikatos priežiūros įstaigų (PASPI) prirašytų gyventojų skaičių, o pagal prirašytų tikslinių grupių (pensinio amžiaus gyventojų ir neįgalių asmenų, vyresnių kaip 18 metų) gyventojų skaičių. Taip pat siūlyta atskirti vaikų ir suaugusiųjų dantų protezavimo paslaugas, šviesti visuomenę per visuomenės sveikatos centrus, biurus, mokyklas ir kt. priemonėmis bei aiškinti apie būtinybę prižiūrėti dantis.

Siūloma skirti daugiau lėšų

Pateikti ir kiti siūlymai: PASPI prašoma gyventojų dantų protezavimo prašymus, kuriuose įrašyta maksimali paslaugos kaina, TLK visais atvejais priimti tik kartu su odontologų konsiliumo išvada; apskritai skirti daugiau lėšų dantis protezuoti; kreiptis į savivaldybes ir siūlyti joms skirti lėšų dantų protezavimo paslaugoms finansuoti. Per pastaruosius 5 metus

iš 12 Panevėžio TLK veiklos zonos savivaldybių lėšas 4 kartus yra skyrusi Utenos rajono savivaldybė, 2 kartus – Panevėžio rajono savivaldybė, po 1 kartą – Biržų rajono ir Panevėžio miesto savivaldybės. Deja, Panevėžio miesto savivaldybė per vėlai organizavo konkursą paslaugai teikti, tad iš jos 2013 m. skirtų beveik 16 tūkst. Eur, buvo panaudota tik mažiau kaip 2 tūkst. Eur. Kitos lėšos grįžo į Savivaldybę.

Susitikime vicemero užsiminta, kad Panevėžio miesto savivaldybės Tarybos bus prašoma kitų metų biudžete numatyti lėšų panevėžiečių dantis protezuoti. Panevėžio TLK raštu jau kreipėsi į šią savivaldybę dėl lėšų skyrimo.

Panevėžio teritorinė ligonių kasa (TLK) jau išsiuntė šių metų II ketvirčio kvietimus protezuoti dantis asmenims, laukiantiems eilėje ligonių kasų lėšomis apmokamo dantų protezavimo.

Kvietimai išsiųsti 800 Panevėžio ir 480 Utenos ir apskričių gyventojų, t. y. beveik 500 asmenų daugiau nei I ketvirtį.

Daugiausia kvietimų išsiųsta laukiantiesiems eilės Panevėžio mieste – 340. Utenos rajono gyventojams išsiųstas 141, Panevėžio rajono – 120, Rokiškio rajono – 100, Biržų ir Pasvalio rajonų – po 90, Anykščių rajono ir Visagino miesto – po 80 kvietimų. Jų taip pat sulaukė 69 molėtiškiai, po 60 ignaliniečių ir kupiškėnų, 50 zarasiškių.

Daugiau informacijos – www.paneveziotlk.lt, bendruoju ligonių kasų tel. 8 700 88888, el. paštu info@vlk.lt. Detalesnė informacija apie dantų protezavimo eiles pagal savivaldybes skelbiama www.paneveziotlk.lt, skyrelio „Gyventojams“ skiltyje „Dantų protezavimas“ („Dantų protezavimo eilės“).

